

[Landbrugsministeren.]

Det ærede Medlem talte meget indigneret om et Monopol til Mejerierne, men sagde, at der ikke var Tale om at give andre Monopol. Det ærede Medlem talte om, at her vilde man befri Mejerierne for en besværlig Konkurrent. Alt dette er fuldkommen urigtigt. Der er overhovedet ikke Tale om noget Monopol her, men der er Tale om en Fortsættelse af vor Smør- og Margarine-lovgivning, den, som vi har haft i snart 25 Aar. I denne Lovgivning er der ikke Tale om noget Monopol. Enhver Mand og enhver Kvinde her i Landet kan oprette en Margarinefabrik eller et Mejeri eller begge Dele. Men Loven forbyder at oprette dem sammen. Det er det Princip, vi ønsker at gennemføre ogsaa nu, da der opstaar et nyt Produkt, som hverken Smør- eller Margarine-loven har forudset, et nyt Produkt, der ser ud til at faa stor Betydning for Konsumenten her i Landet, et Produkt, der kan betegnes som flydende frosset henholdsvis Smør og Margarine. Det ærede Medlem taler nu om en Uretfærdighed, der begaas overfor Margarinefabrikkerne ved, at vi siger til dem: Naar der er Tale om flydende frosset Margarine, saa er det jer, der skal lave den, men drejer det sig om flydende frosset Mælk eller Fløde, altsaa det, der hidrører fra Koen, er det Mejerierne, der skal lave det. Deri ser det ærede Medlem en Uret imod Margarinefabrikkerne, men det ærede Medlem kan ikke se, at der sker Mejerierne nogen Uret. Der er to Produkter, der kommer frem her i Landet som andre Steder; det ene er det, der fremstilles af Koens Mælk, altsaa Smørproduktet, det andet er det, der fremstilles af vegetabiliske Olier, altsaa Margarineproduktet. Hvilket af disse to Produkter der vil sejre i Konkurrencen om den menneskelige Konsum, skal jeg ikke kunne sige. Jeg tror, at det Produkt, der kan fremstilles paa Margarinefabrikkerne efter denne Lov, kan blive lige saa tiltalende og vel ogsaa nok gøres lige saa velsmagende som det andet, og det kan sikkert fremstilles betydeligt billigere. Derigennem har det en stor Fordel paa sin Side, men det har Margarine jo ogsaa overfor Smørret. Der mangler ganske vist stadig væk noget, og rent ernæringsmæssigt eller rettere sagt rent sundhedsmæssigt er det nok muligt, at mange Forbrugere vil give Mejeriproduktet Fortrinet, hvis det virkelig bliver et Produkt, ikke blot et Slikkeri, for saa kan det være ret ligegyldigt, men et Produkt, der kommer til at spille en Rolle for den menneskelige Ernæring.

Som sagt, jeg tør ikke sige, hvem der

vil sejre; det er muligt, at Mejerierne bliver slaaet ud, og at Margarinefabrikkerne tager det hele, det kan ogsaa være, at det gaar omvendt, men Forholdet er ganske det samme som det, vi nu har mellem Margarine og Smør. Der er imidlertid en anden Ting, som jeg har oplyst om, men som det ærede Medlem ganske overser eller glemmer. Ved Siden af at fremstille dette Produkt til Brug som Menneskeføde har Mejerierne en overordentlig stor Interesse i at fremstille et Produkt til Brug som Foder for Kalve og Svin og vel at mærke et kunstigt Produkt. Jeg har oplyst det ærede Medlem om, at der er flere Mejerier i Jylland, som uden at spørge sig for har anlagt Kapital i Anlæg til Fremstilling af det kunstige Produkt, og jeg kan forsikre det ærede Medlem, at det kan alle Mejerier gøre i Løbet af en Maaned for en meget ringe Udgift, hvilket de har en meget stor Opfordring til at gøre, fordi de saa ikke blot kunde fremstille det samme Produkt som Margarinefabrikkerne, men afsætte det til alle deres Leverandører blandt Landmændene, der derved fik et billigt Kalve- og Svinefoder. Der er mange, som mener, at dette har en Fremtid for sig; men jeg skal slet ikke udtale mig derom. Det ærede Medlem har ingen Medlidenhed med disse Mejerier. Jeg har oplyst hende om, at jeg øjeblikkelig, da det kom til min Kundskab, forbød Produktionen, fordi jeg ansaa det for en stor Fare for vor Smørproduktion og stridende mod vor Smørlovgivning, at man indførte disse kunstige Fedtstoffer paa Mejerierne. Altsaa, Mejerierne er ikke ligeglade paa dette Omraade, de ønsker i allerhøjeste Grad at faa Lov til at producere begge Dele, og de har en dobbelt Interesse i det, idet de saa ikke blot kunde producere til menneskelig Konsum, men kunde fremstille disse Produkter til Udsendelse blandt deres Leverandører; men dette er altsaa forbudt. Det ærede Medlem talte om en Uretfærdighed, som man begik overfor Margarinefabrikkerne. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem vilde fordele sin Medfølelse lidt mere ligeligt. Der er aldeles ikke Tale om at indføre noget Monopol, men der er Tale om, om vi ønsker, at den klare og enkle Linie, som vi hidtil har haft i vor Smør- og Margarine-lovgivning, og som har virket saa udmærket her i Landet, skal fastholdes, eller om vi nu vil svække den, saa man mikser det hele sammen — for det ærede Medlem kan jo ikke mene, at Margarinefabrikkerne skal have Lov til at fremstille Smørproduktet, altsaa den rigtige Flødeis, medens det skulde være Mejerierne for-